

توانبخشی شناختی-عاطفی: کارکردهای اجرایی

در اختلالات یادگیری

مؤلفان:

محبوبه اقبال سعیدی

کارشناس ارشد روانشناسی

دکتر احمد غضنفری

(دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد)

۱	مقدمه
۳	فصل اول
۳	اهمیت اختلالات یادگیری
۷	فصل دوم
۷	اهمیت کارکردهای اجرایی
۱۰	فصل سوم
۱۰	اختلالات یادگیری
۱۱	تاریخچه اختلالات یادگیری
۱۲	تعاریف اختلالات یادگیری
۱۴	ملاکهای DSM-۵ برای اختلالات یادگیری
۱۶	نظریه های اختلالات یادگیری
۱۹	طبقه بندی اختلالات یادگیری
۱۹	سبب شناسی اختلالات یادگیری
۲۱	انواع اختلالات یادگیری
۲۶	مشکلات شایع در کودکان مبتلا به اختلالات یادگیری
۲۹	فصل چهارم
۲۹	کارکردهای اجرایی
۳۰	مقدمه
۳۱	انواع کارکردهای اجرایی
۳۶	ساختار حافظه
۳۹	کارکرد اجرایی حافظه فعال
۴۱	الگوی حافظه فعال
۴۳	روش اندازه گیری ظرفیت مؤثر کارکرد اجرایی حافظه فعال
۴۵	نقش حافظه فعال در اختلالات یادگیری
۴۶	کارکرد اجرایی توجه
۴۷	تاریخچه توجه
۴۷	طبقه بندی انواع توجه
۵۰	نظریه های توجه
۵۳	سازه های مرتبط با توجه

۵۴.....	کارکرد اجرایی درک مطلب.....
۵۵.....	مؤلفه های مرتبط با درک مطلب.....
۶۱.....	راهبردهای افزایش درک مطلب.....
۶۲.....	مهارت های درک مطلب.....
۶۳.....	طبقه بندی درک مطلب.....
۶۴.....	مدل های شناختی درک مطلب.....
۷۰.....	فصل پنجم.....
۷۰.....	توانبخشی شناختی.....
۷۲.....	تعاریف توانبخشی شناختی.....
۷۴.....	اصول توانبخشی شناختی.....
۷۵.....	نیروهای اصلی شکلهای توانبخشی شناختی.....
۷۷.....	انواع توانبخشی شناختی.....
۷۸.....	روشهای اجرای توانبخشی شناختی.....
۸۴.....	فصل ششم.....
۸۴.....	درمان ذهن آگاهی.....
۱۰۵.....	منابع.....

مقدمه

توانبخشی شناختی به عنوان یک روش درمانی برای مشکلات شناختی است که در برگیرنده بازگشت یا جبران عملکردهای آسیب دیده به وسیله راهبردهای آموزشی، تکرار یا تمرین می باشد. توانبخشی شناختی یک برنامه مداخلات شناختی است که در جهت بازسازی نقایص شناختی طراحی شده است.

توانبخشی به ارتقا عملکرد مغزی یکی از این روش هاست که می تواند قدرت یادگیری، توجه، حافظه و استدلال را افزایش دهد و عملکرد فرد را بهبود بخشد. توانبخشی را استفاده از انواع روش های مختلف از جمله روش های روان شناختی، تمرین های شناختی و غیره برای کسب حداکثر عملکرد و انطباق و آماده سازی جسمی، روانی، اجتماعی و حرفه ای میداند که با هدف غنی کردن زندگی مطابق توانایی ها و توانایی های بیمار است. توانبخشی فرآیندی است که در آن افراد دچار آسیب مغزی با کارکنان خدمات سلامت و سایر افراد همکاری می کنند تا مشکلاتی را که در نتیجه صدمه به مغز ایجاد شده است تعدیل کرده و یا برطرف نمایند. هدف های اصلی توانبخشی این است که به افراد ناتوان کمک کند به بالاترین سطح بهزیستی دست پیدا کنند؛ مشکلاتشان را در زندگی روزمره کاهش دهند و بتوانند به محیط های مناسب خودشان بازگردند.

کارکردهای اجرایی، فرآیندهای شناختی را شامل می شود که دیگر فعالیت های شناختی را یکپارچه می کند. کارکردهای اجرایی مجموعه ای از تواناییهای متفاوت اما مرتبط باهم میباشد که به افراد اجازه میدهد در اقدامات حل مسئله و معطوف به هدف از طریق پردازش آگاهانه به صورت مؤثر عمل کنند و با شرایط پیچیده زندگی سازگار شوند. کارکردهای اجرایی به فعالیت

های شناختی از قبیل طرح ریزی، توالی رفتار، استفاده انعطاف پذیر از اطلاعات و رسیدن به هدف گفته می شود. همچنین بسیاری از همین فعالیتها تحت عنوان حل مسئله نامیده می شود. حل مسئله تشکیل شده است از تلاش برای نائل شدن به هدف نهایی که همان راه حل مسئله است، از طریق پیمودن توالی فعالیتها که منجر به رسیدن خرده اهداف جداگانه می شود.

کودکان دارای اختلال یادگیری خاص در یکپارچه کردن فعالیت های شناختی مشکل دارند. بنابراین توانبخشی کارکردهای اجرایی کودکان دارای اختلال یادگیری خاص را قادر می سازد تا بهتر بتوانند فعالیت های شناختی خود را سازماندهی و یکپارچه سازند. کتاب حاضر گام کوچکی در راستای خدمت به کودکان دارای اختلال یادگیری خاص در حوزه توانبخشی شناختی کارکردهای اجرایی می باشد. امید است مورد استفاده پژوهشگران، دانشجویان و مربیانی که با کودکان دارای اختلال یادگیری خاص کار می کنند قرار گیرد و موثر واقع شود.

دکتر احمد غضنفری

دانشیار گروه روان شناسی دانش آزاد اسلامی

واحد شهرکرد